

Comunidade Autónoma / Departamento / Estado	GALICIA
Municipio	SANTIAGO DE COMPOSTELA
Edificio	Catedral do Apóstolo Santiago
Dirección	
Localización	Torre das campás
Nombre	Vacante (1)
Medidas (cm)	Diámetro (en cm) 103 Bordo 10 Altura do bronce 85 Peso aproximado (en quilogramos)633 kg
Fundidor	
Ano de fundición	1541

Descricion

A campá, a máis antiga fechada das existentes na torre, presenta diversas características do final do gótico, de gran interese. Por unha banda o seu epigrafía en minúscula gótica, posiblemente xustificada pola tenencia de moldes antigos das letras por parte do fundidor. Por outro a utilización de elementos antigos, fóra do seu lugar, como a cinta que rodea habitualmente as campás polo medio, pero que aquí se atopa no terzo. Ademais, para enchela, no canto de escribir un texto concreto, que quizais o fundidor non fose capaz de copiar, limítanse a poñer anacos de alfabeto. Esta utilización, que algúns relacionan cun sentido transcendente (a campá transmite a voz de Deus, e esta exprésase a través de letras para que a comprendamos) ten unha explicación máis sinxela: os moldes das letras, de madeira, preséntanse de forma alfabética para facilitar ao fundidor crear as letras que necesite, en cera. Finalmente, a aparición dunha gran cruz con pedestal corresponde finalmente á época final das campás con epigrafía gótica, xa que estas cruces aparecen mediado o século XVI. Non consta o autor da campá, que tivo algún problema na escritura dos textos.

A inscrición superior, a única coherente, utiliza un par de abreviaturas en grego e di en latín " + ecce # sinum # crucendomini # nri # ihu # xpi # fujite # partes # adberseutuincit" que deberon escribir "ecce signum crucem domini nostri iesu christi fugite partes adverse vicit". A expresión inicial non é habitual: ESTE SINAL É A CRUZ DO NOSO SEÑOR JESUCRISTO FUXIDE OS INIMIGOS VENCE...

A inscrición segue no medio pé da campá: "leodetribuiuda # etradixdida # santedeus # sante # fortis # sante # immortalis # miserere # nobis # " que deberon escribir "leo de tribu iuda et radix david alleluja - sancte deus sancte fortis sancte immortalis miserere nobis"

A frase completa habitual é

"ECCE CRUCEM DOMINI. FUGITE PARTES ADVERSAS. VICIT LEO DE TRIBU JUDA, RADIX DAVID. ALELUYA" Pode traducirse como ESTA É A CRUZ DO SEÑOR, FUXIDE OS INIMIGOS. VENCEU O LEÓN DA TRIBU DE JUDÁ, DA ESTIRPE DE DAVID. ALELUIA. É a antífona de laudes da Exaltación da Santísima Cruz, e tamén se utiliza no responsorio da Invención da Santísima Cruz. Non obstante a tradición popular di que San Antonio deu unha oración a unha pobre muller que buscaba axuda contra as tentacións do demo. Sixto V, papa franciscano, fixo esculpir a oración chamada tamén lema de San Antonio na base do obelisco que mandou erigir na Praza San Pedro en Roma. En calquera caso no Apocalipsis (Ap 5:5) di segundo a versión da nova Vulgata ET UNUS DE SENIORIBUS DICIT MIHI: " NE FLEVERIS; ECCE VICIT LEO DE TRIBU IUDAE, RADIX DAVID, APERIRE LIBRUM ET SEPTEM SIGNACULA EIUS " que traducen como PERO UNO DOS ANCIÁNS DIME: «NON CHORES; MIRA, TRIUNFOU O LEÓN DA TRIBU DE JUDÁ, O RETOÑO DE DAVID; EL PODERÁ ABRIR O LIBRO E Os seus SETE SELOS.»

En calquera caso trátase dunha invocación á protección do territorio, tanto espiritual como físico, solicitando que pola forza da cruz fuxan os inimigos: tormentas, enfermidades, maleficios...

"SANCTE DEUS, SANCTE FORTIS, SANCTE IMMORTALIS, MISERERE NOBIS" que se pode traducir como SANTO DEUS, SANTO FORTE, SANTO INMORTAL. San Juan Damasceno (Libro III) di que este texto, utilizado nas Letanías Maiores, fora dictado por un neno que durante as letanías foi elevado aos ceos e volveu á terra contando o que oíra. Esta fórmula foi aprobada polo Concilio de Calcedonia.

A inscrición seguinte está formada por anacos do alfabeto, utilizados para reencher, sen que teña ao noso parecer outro sentido: " ### tuvxyz # t ### tvuxyz # t # abvuxyz # t # byz # t # (inicio de cinta colgante) uxyz # t ### t # zyxuvbvuxyz # t ### tuvxyz # t ### tvuxyz # t ### tvuxyz # t ##### (cruz) ## t ##### " Incluso algunhas letras, marcadas como subliñadas, atópanse boca abaixo, o que confirma a interpretación do reencho. A mesma cinta que rodea a campá, por baixo desta inscrición alta, está rematada por un "uxyz".

Hai unhas letras soltas de gran interese, xa que indican a data de fundición da campá, esta vez en español: "añode m d xl un anos" é dicir "ano 1541"

Fotos	110
Toques	
Conservación, mantemento	O cepo e as asas da campá foron recubertos de fibra de vidro pintada de verde, seguramente para protexelo. A medio prazo destruirá de xeito irremediable o conxunto de madeira e ferro. Electromazo interior cos cables cortados (pero non desmontado)
Protección	Protección xenérica ao atoparse nun BIC declarado. No entanto debería incoarse expediente para declárala Ben Moble de Interese Cultural.
Propostas	
Autors da documentación	LLOP i BAYO, Francesc
Data	03-07-2014

Folla completa da campá: [Vacante \(1\) Catedral do Apóstolo Santiago - SANTIAGO DE COMPOSTELA](#)

PDF (21-05-2026)